

Jongerenkampen

in het Amblève/Rour-bekken

Natuurgids aan de waterkant

Elke zomer trekken jongeren op ontdekking in de Ambleve-vallei, via kampen door de jeugdbewegingen georganiseerd. Deze gids heeft tot doel raadgevingen te verstrekken, zowel aan terreinverpachters als aan de organisatoren van jeugdkampen, betreffende het respect voor de rivier. Mits aandacht voor deze kleine maatregelen, kan iedereen er toe bijdragen de natuurlijke staat van het milieu, eigen aan onze streek, te behouden.

Korte inhoud

Wie heeft het recht een perceel te verhuren voor een kamp ?	3
Welke regels leggen de gemeenten op ?	4
Welke zijn de Natura 2000 verplichtingen ?	5
Met wie contact opnemen alvorens een kamp op te richten ?	6
Hoe activiteiten aanpassen aan de andere gebruikers van de rivier ?	7
Raadgevingen inzake constructies.	8
Waarop letten bij het opbreken van een kamp ?	9
Wat gedaan met vuil water ?	10
Zijn bronwater en rivierwater drinkbaar ?	11
Mag men zich baden in de rivier ?	12
Mag men een waterloop met de wagen oversteken ?	13
Is er een reglementering inzake het afvaren van een rivier ?	14
Is hengelen toegestaan ?	15
Welke gevaren loopt men langs de oever ?	16
Wat is het Riviercontract ?	17
Nuttige informatie.	19

Wie heeft het recht een perceel te verhuren voor een kamp ?

De beheerder van het perceel heeft het recht een kampplaats te verhuren. In de landbouwwereld gaat het hier om de pachter, zoniet de eigenaar. Indien de eigenaar eveneens uitbater is, of indien het perceel in het bos is gelegen, dan is het de eigenaar die mag verhuren.

INFORMATIE VOOR DE LANDBOUWER :

- Opgepast: indien de betrokken weide begrepen is in de aangift van de ewerkte oppervlakte, moet men het departement van bijstand informeren over het verhuren voor een jeugdkamp.
- Niet vergeten de huurders te verwittigen indien het recht te hengelen aan een vissersvereniging is toegestaan.

De beheerder van de weide is verplicht **zich bij het gemeentebestuur aan te melden** (vraag om toelating). Dus, altijd contact nemen met de gemeente alvorens een kamp te onthalen.

Een recht? OK ... maar mits er voor te zorgen dat alles goed verloopt ! Deze brochure kan hiertoe bijdragen.

Welke regels leggen de gemeenten op ?

De regels inzake vakantiecampen verschillen aanzienlijk van de ene gemeente tot de andere. Deze regels zijn niettemin hoofdzakelijk omschreven in het politiereglement, of ook in een speciaal document “jongerenkampen”, beschikbaar bij de gemeentelijke overheid.

Opgepast, de regels zijn niet alleen toepasselijk op de kampen gelegen in de gemeente, maar tevens op bepaalde activiteiten die zich daar voordoen, zelfs als de kampen niet in de gemeente liggen (zoals hike, survival, enz.). De verhuurders zijn normaal verplicht de huurders te verwittigen inzake dergelijke gemeentereglementen : aarzel dus niet deze als bijlage bij het huurcontract te voegen, zoniet dit in het contract zelf te vermelden.

Hier volgen enkele punten die een rechtstreekse invloed kunnen hebben op de kwaliteit van de waterloop langs de kampplaats gelegen :

- Het verstrekken van drinkwater en de sanitaire installaties.
- De plaatsen waar men vuur mag maken.
- De verplichtingen betreffende de plaats, manier van stockeren, transport en verwijderen van vast en vloeibaar afval.
- De verplichtingen inzake installatie, schoonmaken, weghalen en opruimen van WC en veldtoiletten...

Welke verplichtingen in een Natura 2000 zone ?

In de
hoge oevers van het
Amblève-bekken zijn de
ijvogels nesten.

Indien u een weide verhuurt, gelegen in een Natura 2000 zone, moet u de DNF (Waals Agentschap voor Natuur en Bos) officieel kennis geven dat u een kamp op dat perceel toestaat. Een eventueel akkoord blijft 5 jaar geldig. Voor elke verhuurde weide moet u onder meer de juiste plaats of zone vermelden waarop het kamp wordt opgericht, de zones waar dood hout gesprokkeld wordt, het kampvuur, de veldtoiletten, de toegang tot de rivier en de circulatie van de voertuigen.

Deze kennisgeving heeft geen invloed op vorige lopende contracten. Niettemin kunnen raadgevingen verstrekt worden in het geval van gevoelige zones (paaigebied, nesten van ijvogels en oeverwaluwen, parelmossels, ...), allemaal wettelijk beschermde plaatsen. Om zeker te zijn dat deze raadgevingen wel worden gevolgd door de huurders, vragen wij dit stellig in het huurcontract te vermelden, desnoods zelfs in het kampreglement.

De Natura
2000
organisatie
verzamelt
landschappen van
grote patrimoniale
waarde, omwille
van hun
uitzonderlijke fauna
en flora.

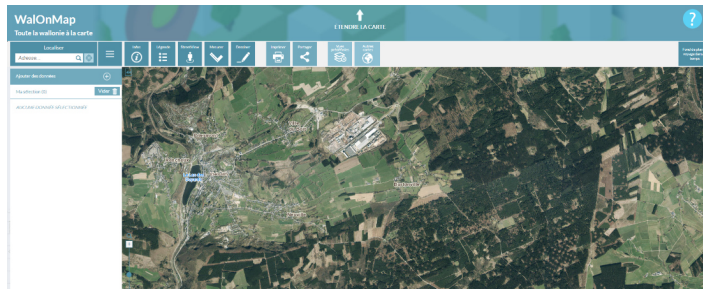

Met wie contact opnemen alvorens een kamp op te richten ?

Om de gegevens van de plaatselijke boswachter te kennen, of ook voor een precieze kaart van de kamplaat.
<http://geoportail.wallonie.be/WalOnMap>

- Het «**Département de la Nature et des Forêts**» – SPW DNF (Waals Agentschap voor Natuur en Bos), om het kamp te signaleren (DNF-toelating is verplichtend). Eveneens de lokale boswachter die laat weten waar hout kan gesprokkeld worden en kampvuur kan gemaakt worden. Hij kan de “vrije toegang” zones in het bos aanduiden, naar artikel 27 van de boscode. Zo nodig kan hij ook helpen bij het ontdekken van de plaatselijke fauna en flora.
- De **gemeente** waar het kamp wordt opgericht : de meeste gemeenten hebben een eigen reglement inzake afval, vuren, ... alsook een meer globale brochure. Hiervan op de hoogte zijn laat toe een kamp te beleven zonder kommer (zie blz. 4). Talrijke gemeenten hebben een “Mijnheer Kampen”, die u kan bijstaan bij diverse administratieve stappen.
- Een **geneesheer** in de nabijheid van het kamp. Dit kan helpen in gevallen zoals Lyme en reuzenberenklauw.
- Het **Riviercontract**, indien u belang stelt in een van onze pedagogische koffers (zie blz. 18).

Hoe activiteiten aanpassen aan de andere gebruikers van de rivier ?

Jullie zijn niet alleen aan de oever van de waterloop. Iedere zomer trekt de rivier een groot aantal gebruikers aan. De meest belangrijke zijn de oeverbewoners. Vervolgens de vissers, kajakkers en zwemmers. De rivier is een gemeenschappelijk goed, open aan iedereen.

Respecteer dus de gebruikers, de stille rust van het milieu (geen misplaatst roepen), alsook het privaat eigendom. Respecteer ook de fauna en flora van de oevers. De rivier en de naastbij gelegen moerassige weiden tellen menige meldenswaardige dieren en plantsoorten. Het behoud van deze schuilzones hangt af zowel van de biodiversiteit als van de rust.

Opgepast : op minder dan 100 m rond een waterput is bivak zowel als kamperen verboden, ten einde mogelijke polluti e van het grondwater te vermijden.

Raadgevingen inzake constructies ?

De oevers en de bedding van de rivier zijn uiterst gevoelige levende milieus: **dammen en andere constructies zijn verboden.**

Voor het oprichten van een loopbrug is de toelating vereist vanwege het beheer van de waterloop (Waals Gewest, provincie of gemeente naargelang de categorie – het Riviercontract kan hierover nader inlichten). Dergelijke constructies kunnen een hinder zijn voor kajakkers en vissers, en kunnen probleem stellen in geval van overstroming.

Alle constructies moeten **zonder fout weggehaald** worden op het einde van het kamp.

Het is aangeraden de **toegang tot de rivier te beperken** en alleen de bestaande middelen te gebruiken om schade te vermijden aan de flora van de hoge oevers. Gelieve ook het kerven met messen in de nabije boomstammen te vermijden.

De oevers en de bedding van de rivier zijn uiterst gevoelige levende milieus: **dammen en andere constructies zijn verboden.**

Voor het oprichten van een loopbrug is de toelating vereist vanwege het beheer van de waterloop (Waals Gewest, provincie of gemeente naargelang de categorie – het Riviercontract kan hierover nader inlichten). Dergelijke constructies kunnen een hinder zijn voor kajakkers en vissers, en kunnen probleem stellen in geval van overstroming.

Alle constructies moeten **zonder fout weggehaald** worden op het einde van het kamp.

Het is aangeraden de **toegang tot de rivier te beperken** en alleen de bestaande middelen te gebruiken om schade te vermijden aan de flora van de hoge oevers. Gelieve ook het kerven met messen in de nabije boomstammen te vermijden.

Waarop letten bij het opbreken van het kamp ?

Het is aangeraden **alle sporen van uw verblijf** op de kampeerplaats te verwijderen. Gelieve de putten dicht te maken (veldtoiletten, putten met stenen, plaats van de mast, ...), en dit met de voorheen bewaarde graszoden terug te bedekken.

Vergeet niet alle afval op te rapen, de as van het kampvuur inbegrepen.

Wat gedaan met vuil water ?

Veel
te dicht !!

Afwaswater, zeep, waspoeder en shampoos zijn schadelijk voor de vissen en ook de andere levende organismen van de waterloop.

De verhuurder moet er trouwens voor zorgen dat vuil water weggehaald wordt ten einde polluti e te vermijden. Het is dus uitgesloten vuil water in de rivier uit te gieten.

Het is aangeraden zich te wassen in een waskom en vervolgens dit water in het gras of in een put met stenen te gieten (put met opeenvolgende lagen zand, grint en stenen). Hetzelfde geldt voor afwaswater. Het is ook mogelijk vuil water te verwijderen in ondiepe grachten, ten einde het binnendringen in de grond te vergemakkelijken. Beter doen ? Maak gebruik van biologisch a^o reekbare zeep !

De verhuurder moet er ook voor zorgen dat de WC, niet verbonden aan de publieke riolering, in een voldoende grote put geloosd wordt en nadien door een erkende fi rma wordt afgevoerd.

Veldtoiletten

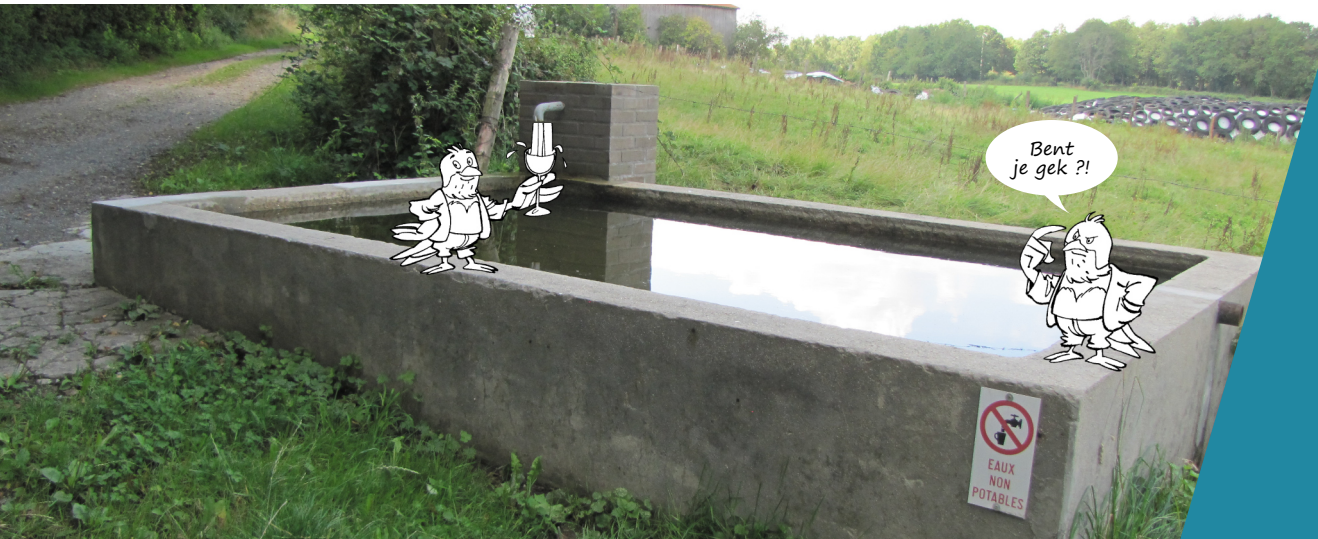
Wij dringen er op aan : men mag **niets rechtstreeks in de rivier werpen**. Het is aangeraden de veldtoilett en op meer dan 25 m van het water te plaatsen (beek, rivier, bron). Niet te diep graven (60 cm) om een natuurlijke degradati e toe te laten (zonder chemische producten noch kalk, een schop aarde volstaat). Maar toch voorzien op het einde van het kamp deze met minstens 50 cm aarde te bedekken.

En zoals u weet, veldtoilett en zijn geen vuilnisbakken !

Zijn bronwater en rivierwater drinkbaar ?

De verhuurder moet zorgen voor drinkwater daar waar het kamp plaats heeft. Water van de distributie liefst niet langer dan 24 uur in jerrycans of tank bewaren, vooral bij warm weer : er bestaat risico op ontwikkeling van bacteriën. Water halen is dus een dagelijkse taak !

Het beekwater is niet drinkbaar en u moet niet proberen dit drinkbaar te maken. Bovendien is bronwater niet steeds drinkbaar. Het kan virussen, bacteriën en chemische producten bevatten, schadelijk voor de gezondheid.

Mag men zwemmen de rivier ?

Hoewel het in principe toegelaten is zich nabij een jeugdkamp in de rivier te baden (met enkele uitzonderingen in Natura 2000 zones of op het grondgebied van gemeenten die het rivierbaden formeel verbieden) is **het aangeraden zich te wenden tot een officiële badzone**. De kwaliteit van het water wordt er wekelijks gecontroleerd gedurende de zomerperiode (in het Amblève-bekken te Recht, Bütgenbach, Robertville, Coë en Nonceveux). In geval van problemen, legt de burgemeester een lokaal zwemverbod op.

Water dat geschikt is voor het baden, is daarom niet drinkbaar ! Vermijd zo mogelijk van het rivierwater te drinken, alsook het baden in geval van kwetsuren.

Bovendien is zwemmen ook formeel verboden 30 meter stroomopwaarts en afwaarts van een dam, zelfs indien er geen verbodpanelen staan. De stroming en de draaikolken in de nabijheid van dammen zijn gevaarlijk. Zelfs een goede zwemmer kan hier verdrinken (ieder jaar het geval!). Het is dus wenselijk aan allen te herinneren zich buiten de 30 meterzones te houden.

en ik
herhaal nogmaals...
niet bezwijken voor de
verleiding een dam op
te richten !

Enkele nuttige bijkomende voorzorgen:

- Niet baden stroomafwaarts van een weiland waar het vee toegang heeft tot de rivier om te drinken; ook niet stroomafwaarts van een dorp zonder waterzuiveringsstation (helaas nog te dikwijls het geval).
- Niet in het water springen vanaf een brug of eender welke overhangende structuur; van het ene jaar tot het andere, kan die diepte op een welbepaalde plaats verschillen.
- Vermijd baden in de nabijheid van een aanlegsteiger : er zijn kajakkers die hun vaartuig niet voldoende meester zijn ...
- Waden met schoeisel : zo vermijdt men het risico van een glasscherf, een stuk schroot of zelfs ... een scherpe steen.
- Niet gaan zwemmen wanneer kajakken verboden is : te veel stroming is gevaarlijk, te weinig is schadelijk voor het leven in het water.
- En, ter herhaling, : dammen bouwen in de rivier is verboden (mogelijke schade aan de bedding, verstoring van de fauna).

Mag men een waterloop met een wagen oversteken ?

Het is **verboden met een voertuig te rijden op de oevers, de dijken en in de rivier**, zelfs in het geval van een wad, tenzij dat dit zich op een publiek toegankelijke weg bevindt. Indien men een kamp niet kan bereiken zonder de rivier over te steken, dan moet men toelating vragen bij de DNF-diensten (zie adres blz. 19).

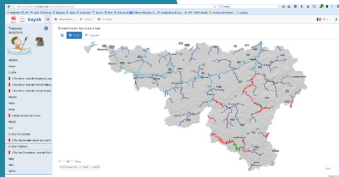
Bestaat er een reglementering inzake het afvaren van de rivier ?

Varen op een rivier is onderworpen aan bepaalde wetten. Bepaalde stroken zijn toegelaten, andere niet en dit kan veranderen naargelang het seizoen en het debiet van de rivier. Bovendien is varen verboden onder een minimum debiet (milieubescherming) en boven een maximum debiet (veiligheid). In- en uitstappen mag slechts gebeuren op de voorzien plaatsen (alle nuttige informatie op de kajaksite van Wallonie). De kajaks kunnen navigeren tussen Stavelot en de brug van Cheneux, tussen Aywaille en Comblain-au-Pont.

Meer bepaald

- Alleen de leden van een erkende jeugdbeweging, erkend door eender welk land in de Europese Unie, heeft het recht vlott en te water te laten.
- Het is eventueel mogelijk een derogatie te vragen betreffende bovenstaande verplichtingen (bvb. in- en uitstappen op een andere dan de voorziene plaatsen), maar dit moet enkele weken op voorhand gebeuren.

<http://kayak.environnement.wallonie.be>

Is hengelen toegestaan ?

Hengelen is toegestaan onder bepaalde voorwaarden. Naargelang de waterloop en mits de vergunning van het Waals Gewest (verkrijgbaar in postkantoren of op internet), zijn bepaalde rivierstroken onderworpen aan een supplementaire vergunning vanwege de lokale vissersvereniging

Meer informatie op :
www.parcoursdepeche.be

Nuttige wenken

Kinderen beneden de 14 jaar mogen zonder vergunning hengelen op zaterdag, zon- en feestdagen, en gedurende de schoolvakanties, indien vergezeld van één der ouders of een voogd in het bezit van een vergunning. Een volwassene mag hoogstens 4 kinderen begeleiden en deze mogen slechts hengelen met een enkele vishengel met eenvoudige vishaak. Dit kan in de toekomst veranderen (2017 ?).

Zich informeren bij het «Maison wallonne de la Pêche» om te weten of dit steeds zo geldt.

www.maisondelapecte.be

Welke gevaren langs de oever ?

Verandering van het debiet

Waterlopen worden heel snel onstuimig na een groot onweer en kunnen op korte tijd **buiten de oevers treden**. Bij droog weer kunnen een dambreuk, de plotse opening van een afsluiter of een technisch probleem bij een automatisch geregelde dam, een watergolf veroorzaken die personen staande in de rivier omver kan werpen. Denk hieraan bij de keuze van de kampplaats en van uw activiteiten in het water.

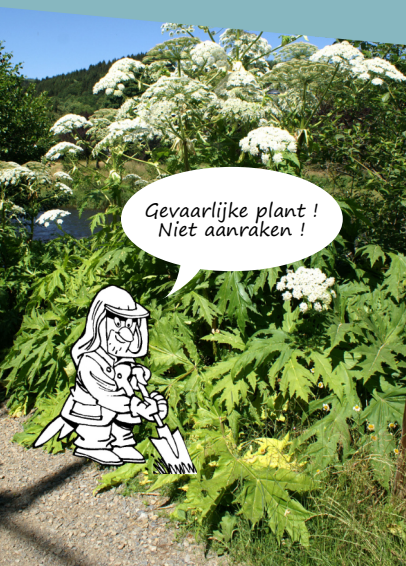
Evolutie van het milieu

Men zwemt niet in een rivier zoals in een zwembad ! Het water is er frisser, de bedding en de stroming onregelmatig, takken hangen van op de bermen, bomen vallen in de rivier, tactloze mensen laten er “van alles” liggen, ... Het is altijd voorzichtig te blijven waar men onmiddellijk voet aan de grond heeft, te zwemmen met een schoeisel, niet te duiken zolang het lichaam zich aan de temperatuur van het water heeft aangepast (gevaar voor hydrocutie) en zich niet overschatten (geen badmeester voorhanden om u op te vissen).

Verdrinken

Zelfs een goede zwemmer kan in een kleine plas verdrinken na het innemen van alcohol !

Reuzenberenklauw

Het sap in combinatie met blootstelling aan de zon veroorzaakt na een paar dagen **huidletsels** (roodheid, zwelling, brandwonden 2e graad). Wees dus voorzichtig en waakzaam !

Het sap is reukloos en kleurloos. In geval van contact, zelfs wanneer de huid normaal blijft :

- Was je zorgvuldig.
- Verander van kleren.
- Vermijd blootstelling aan zonlicht gedurende een maand (lange mouwen, lange broek, hoed).
- Bescherm de lichaamsdelen die aan het licht blootgesteld blijven met een totale minerale zonnebrandcrème.
- Let op mogelijke reacties.
- In geval van twijfel, raadpleeg zonder wachten een arts !

<https://environnement.wallonie.be/home/gestion-environnementale/environnement-sante/risques-pour-la-sante/especes-invasives/berce-du-caucase.html>

Het Riviercontract Amblève-Rour ?

Het verenigt alle partners betrokken met het beheer van de waterlopen in het Amblève/Rour-bekken. Gemeenten, vissers, landbouwers, beheerders van de waterlopen, natuuronderzoekers, kajakverhuurders, ... werken samen aan een actieprogramma gericht op het behoud en herstel van het waterkantmilieu. «Contrat de Rivière Amblève/Rour» is de naam van dit actieprogramma, maar ook de naam van de vzw die de relaties organiseert tussen de verscheidene partners.

Het is onder meer gelast met de vorming en bewustmaking van diverse thema's in verband met het water.

Gedurende het kamp kunt u ook een partner worden van het riviercontract :

- Zorg dat uw activiteiten in overeenstemming zijn met het respect voor de rivier en haar andere gebruikers ;
- Pas de maatregelen bevat in deze brochure zo goed mogelijk toe ;
- En, waarom niet, neem deel aan een herstelactie ...

Neem contact op met ons !

Nuttige adressen ?

Recyparcs & Parcs à conteneurs

- IDELUX 063/23.18.11 (prov. de Luxembourg/Liège)
- INTRADEL 04/240.74.74 (prov. de Liège)

Tourismefederaties

- Liège www.liegetourisme.be 04/279.57.57
- Luxembourg www.ftplux.luxembourg.be 084/41.10.11
- Agence du Tourisme de l'Est de la Belgique
www.ostbelgien.be 080/28.09.96

SPW-DGARNE-Division Nature et Forêts

Avenue Prince de Liège, 15
5100 JAMBES

Cantonnements

- Aywaille 04/247.99.90
- La Roche-en-Ardenne 084/24.50.80
- Liège 04/228.76.62
- Marche-en-Famenne 084/22.03.46
- Büllingen/Bullange 080/29.25.30
- Malmedy 080/79.90.40
- Elsenborn 080/41.01.70
- Saint-Vith 080/ 28.08.50
- Spa 087/29.90.80
- Vielsalm 080/28.22.80

Gemeenten

- Amblève/Amel 080/34.81.10
- Aywaille 04/384.40.17
- Bullange/Büllingen 080/64.00.00
- Bütgenbach 080/44.00.88
- Comblain-au-Pont 04/369.99.99
- Gouvy 080/29.29.29
- Lierneux 080/42.96.30
- Malmedy 080/79.96.66
- Manhay 086/45.03.10
- Saint Vith/Sankt Vith 080/28.01.00
- Sprimont 04/382.18.91
- Stavelot 080/86.20.24
- Stoumont 080/29.26.50
- Trois-Ponts 080/68.98.80
- Vielsalm 080/29.28.27
- Waimes 080/67.95.69

PUBLICATIE VAN DE COORDINATIECEL VAN HET RIVIERCONTRACT AMBLÈVE/ROUR

ÉVerantwoordelijk uitgever
Riviercontract Amblève/Rour
Rue Nicolas Lambercy, 2
4920 Aywaille
04 351 76 62
crambleve@gmail.com
www.crambleve.be

Illustraties
G. Dosimont

© CR Ourthe
© CR Amblève/Rour

Het riviercontract wordt gefinancierd
door de 16 partnergemeenten,
(zie hiernaast)
de provincies Luiken Luxembourg en

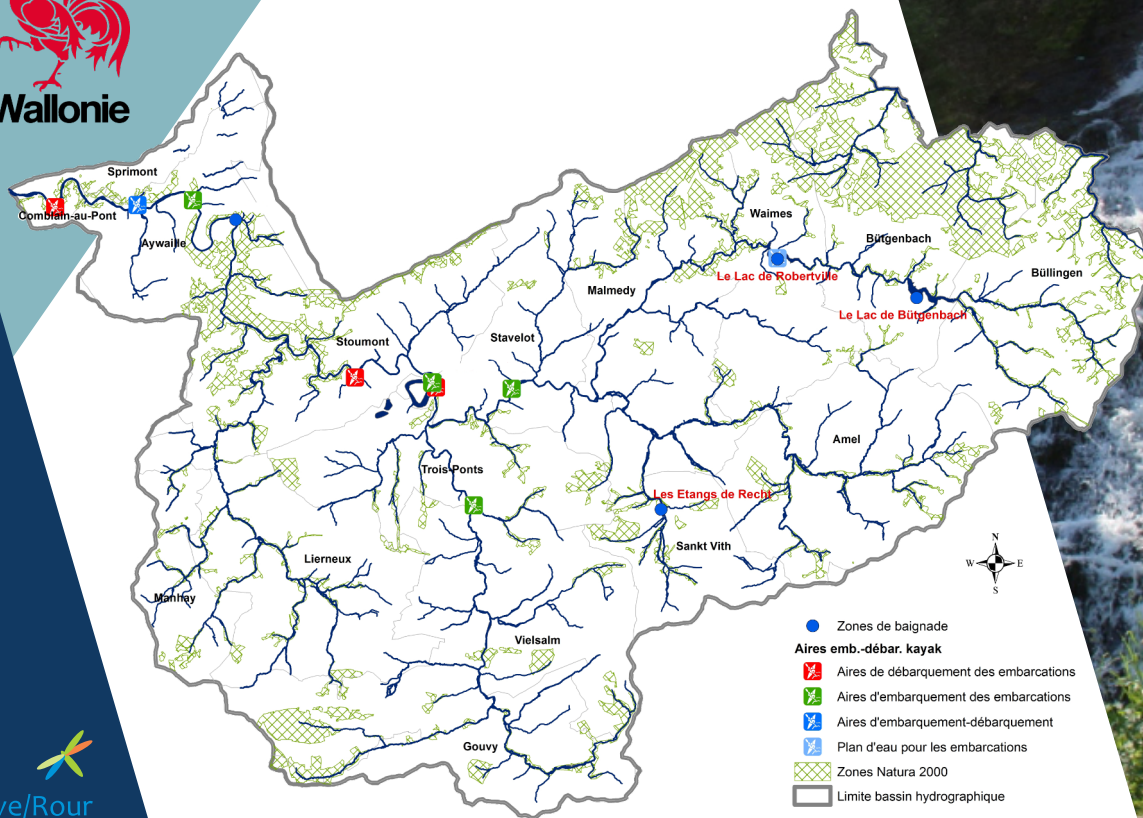
Bronnen

- Contrat de rivière Ourthe - 2013 - Camps de jeunes dans le bassin de l'Ourthe - Code de bonnes pratiques environnementales
- Dumont S-P. - 2013 - «Camps scouts: bien encadrer sa location» - in Silva Belgica n°120 (plus d'infos: voir www.ntf.be - 081/26.35.83)
- Plan Stratégique de Sécurité et de Prévention (PSSP) - 2016 - Vade-mecum des camps de jeunes à... (<http://pssp.marche.be>)

Avec le soutien de
la

Wallonie

- Zones de baignade
- Aires emb.-débar. kayak**
- ✕ Aires de débarquement des embarcations
- ✕ Aires d'embarquement des embarcations
- ✕ Aires d'embarquement-débarquement
- ✕ Plan d'eau pour les embarcations
- ▨ Zones Natura 2000
- ▭ Limite bassin hydrographique

0 5 10 Kilomètres